

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาบริหารธุรกิจ เกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการประกันภัยพืชผล
ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปีพ.ศ. 2530-2534

ของ

นายสันชัย ทรงชัยวัฒนา

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลักสูตร

ว.บ. (บริหารธุรกิจ เกษตร)

เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2533

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

12/20/33

(อาจารย์นิตยา สิทธิโชค)

กรรมการปัญหาพิเศษ

12/24/33

(อาจารย์เสาวรีย์ ตะโหนดทอง)

กรรมการปัญหาพิเศษ

12/20/33

(รศ. ศิษย์ สิงขรศรี)

รักษาการแทนหัวหน้าภาควิชา

12/20/33

(อาจารย์รุ่งสรรค์ โนชัย)

รพ.

5737
2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องขออนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14033

19 S.A. 2533

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการประกันภัยพืชผล
 ในเขตอำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปีพ.ศ. 2530-2534
 A STUDY ON ATTITUDE OF FARMERS TO CROP INSURANCE PROGRAM
 AT AMPHUR PARKCHONG, NAKORN RACHCHASRIMA PROVINCE IN 1987-1991

โดย

นายสันชัย ทรงชัยวัฒนา

ป.พ.
ศ ๖๕๓ ก
๘๕๓ ๔

เสนอ

เลขหมู่.....
 เลขทะเบียน..... 97901
 วัน,เดือน,ปี.....

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)
 พ.ศ. 2532

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยพืชผล
ปี พ.ศ.2530-2534 ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
โดย : นายสันชัย ทรงชัยวัฒนา
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (บริหารธุรกิจเกษตร)
สาขาวิชาเอก : บริหารธุรกิจเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ 11 / 25.0 / 33
(นิตยา สิทธิโชค)

การประกันภัยพืชผลเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับกันในด้านประเทศ เพราะเป็นวิธีการที่ให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรโดยตรง ในด้านของการเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ให้แก่เกษตรกร และการประกันภัยพืชผลนี้ยังส่งผลให้เศรษฐกิจ โดยส่วนรวมของประเทศมีเสถียรภาพ สำหรับในประเทศไทย การประกันภัยพืชผลนี้คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาความเสียหายด้านการผลิต ที่เกษตรกรประสบอยู่ คือการได้รับภัยจากธรรมชาติและภัยจากศัตรูพืช ในปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายที่จะริเริ่มให้มีโครงการดังกล่าวเกิดขึ้น โดยเป็นโครงการประกันภัยพืชผลปี พ.ศ. 2530-2534 และมีพืชผลที่อยู่ในแผนการดำเนินงานคือฝ้ายซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นพืชที่เกษตรกรนิยมปลูกกันนับว่าโครงการประกันภัยพืชผลนี้จะช่วยเหลือเกษตรกรได้เป็นอย่างมาก

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาเกี่ยวกับเกษตรกรในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายและศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการและความต้องการของเกษตรกร รวมทั้งเป็นการรวบรวมข้อมูลโครงการประกันภัยพืชผล ในด้านแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของโครงการด้วย

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกร มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32 เกษตรกรมีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ 4-6 คน เกษตรกรส่วนมากมีพื้นที่ดินเป็นของตนเอง และได้จัดสรรไปทำการเกษตรหลายชนิด เช่น ปลูกข้าวโพด ปลูกมันสำปะหลัง รวมทั้งการปลูกฝ้าย โดยเกษตรกรมีอาชีพหลักในการปลูกฝ้าย เพราะเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ดี เกษตรกรที่ทำการศึกษามีประสบการณ์ในการปลูกฝ้ายเฉลี่ย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมาณ 7 ปี ส่วนเงินทุนของเกษตรกรใช้เงินทุนโดยการกู้ยืม จาก ธกส. หรือสหกรณ์การเกษตรเป็นส่วนมากด้านทัศนคติของเกษตรกร มีเกษตรกร ที่เคยรู้มาก่อนว่ามีโครงการประกันภัยพืชผลซึ่งรู้มาจากเจ้าหน้าที่ ธกส. โดยเกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อตัวเกษตรกรเองในด้านการช่วยลดความเสี่ยงในการเพาะปลูก จึงทำให้เกษตรกร มีความเห็นว่าจะเข้าร่วมโครงการนี้ ส่วนในด้านปัญหาการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกรเกิดจากการไม่มีเงินจ่ายค่าเบี้ยประกัน สำหรับปัญหาและอุปสรรคของโครงการประกันภัยพืชผลนั้น เกษตรกรมีความเห็นว่าการขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำมีความสำคัญ เพราะเกษตรกรเห็นว่าเจ้าหน้าที่ มีส่วนในการให้ความรู้แก่เกษตรกรอย่างมาก หากขาดเจ้าหน้าที่ในการให้คำแนะนำจะทำให้เกษตรกรไม่รู้ถึงที่มาและประโยชน์ของ โครงการที่มีต่อตัวเกษตรกร ส่งผลให้เกษตรกรไม่ให้ความสนใจต่อโครงการนี้ ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยส่งเสริมให้ โครงการประสบความสำเร็จ ที่เกษตรกรมีความเห็นว่าการมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำอย่างเพียงพอ จะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จ

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการประกันภัยพืชผล ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต คือ การที่จะทำโครงการประกันภัยพืชผลควรศึกษาความต้องการของเกษตรกรก่อน เพื่อใช้กำหนดแนวทาง ในการดำเนินการอย่างเหมาะสม รวมทั้งรัฐบาลควรเป็นผู้ริเริ่มงานในด้านนี้ เพราะการประกันภัยพืชผลเป็นงานที่ใหญ่ ต้องมีการประสานงานกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน หรือควรจัดให้มีสถาบันอิสระที่ทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ การดำเนินงานของโครงการ ควรจะมีการกำหนดเงื่อนไข การรับประกันภัยให้แน่นอนชัดเจน และพืชผลที่รับประกันควรจะเป็นพืชผลที่มีการลงทุนสูง เกษตรกรนิยมปลูกกันมากและควรจะรู้ถึงปัญหาหรือ สาเหตุของปัญหาในการเพาะปลูกต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น จึงจะถือว่าโครงการนี้ทำเพื่อตัวเกษตรกรโดยตรง

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากความช่วยเหลือ และคำแนะนำของอาจารย์นิศยา สิทธิโชค อาจารย์เสาวรีย์ ตะโพนทอง และรศ. ศิณีย์ สังข์ศรีศรีที่ช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความเอื้อเฟื้อของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรที่กรุณาให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน และยังมีอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวไว้ ณ. ที่นี้ก็ขอขอบพระคุณอย่างสูง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และเป็นกำลังใจตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณ เพื่อน ๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการสัมภาษณ์เกษตรกร และขอขอบคุณเกษตรกรทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์จนปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สันชัย ทรงชัยวัฒนา

11 มิถุนายน 2533

สารบัญ

		หน้า
	สารบัญภาพ	(2)
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
	ขอบเขตของการศึกษา	4
	นิยามศัพท์	4
	การตรวจเอกสาร	5
	วิธีการศึกษา	6
บทที่ 2	โครงร่างทฤษฎี	8
	หลักการและเหตุผล	8
	วัตถุประสงค์ของโครงการ	9
	พื้นที่ดำเนินการ	9
	แผนการดำเนินงาน	10
	วิธีการดำเนินงาน	15
	ระยะเวลาในการดำเนินงาน	17
	งบประมาณในการดำเนินงาน	17
บทที่ 3	ผลการศึกษา	22
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้าย	22
	ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้าย	27
บทที่ 4	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	34
	สรุปผล	34
	ข้อเสนอแนะ	38
	เอกสารอ้างอิง	41
	ภาคผนวก	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนผู้ที่เข้าร่วมโครงการและจำนวนพื้นที่ที่จะดำเนินงานในโครงการ	10
2 แผนการดำเนินงานโครงการประกันภัยพืชผล 5 ปี	18
3 แผนการปฏิบัติงานการรับประกันภัยพืชผลปี 2530-2534	19
4 เงื่อนไขการรับประกันภัยพืชผลของรัฐบาลในการดำเนินงานรับประกันภัยพืชผลรายปี	20
5 เงื่อนไขการดำเนินงานตามโครงการรับประกันภัยพืชผลปี 2530-2534	21
6 แสดงเพศของเกษตรกร	22
7 แสดงอายุของเกษตรกร	23
8 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกร	23
9 แสดงจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัวของเกษตรกร	24
10 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกร	24
11 แสดงอาชีพหลักของเกษตรกร	25
12 แสดงประสบการณ์ในการปลูกพืชของเกษตรกร	26
13 แสดงการกู้เงินของเกษตรกร	26
14 แสดงแหล่งเงินกู้ของเกษตรกร	27
15 แสดงอัตราส่วนการทราบดีว่ามีโครงการรับประกันภัยพืชผลของเกษตรกร	28
16 แสดงแหล่งที่เกษตรกรทราบดีว่ามีโครงการรับประกันภัยพืชผล	28
17 แสดงอัตราส่วนเกษตรกรที่เห็นว่าโครงการรับประกันภัยพืชผลนี้มีประโยชน์	29
18 แสดงความเห็นของเกษตรกรว่าโครงการรับประกันภัยพืชผลที่มีประโยชน์ต่อเกษตรกร	30
19 แสดงความเห็นของเกษตรกรว่าจะเข้าร่วมโครงการรับประกันภัยพืชผล	31
20 แสดงเหตุผลของเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการรับประกันภัยพืชผล	31
21 แสดงความเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาที่จะเข้าร่วมโครงการรับประกันภัยพืชผล	32
22 แสดงสิ่งที่จะส่งเสริมให้โครงการรับประกันภัยพืชผลประสบความสำเร็จ	33
23 แสดงสิ่งที่เกษตรกรคิดว่า เป็นอุปสรรคต่อโครงการรับประกันภัยพืชผล	34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษา

ภาคเกษตรกรรมเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในด้านที่เป็นแหล่งผลิตธัญญาหารสำหรับเลี้ยงประชากรในประเทศ ตลอดจนเป็นภาคเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศ จากการส่งผลผลิตที่เกินความต้องการใช้ภายในประเทศออกไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ แต่เกษตรกรของไทย ส่วนใหญ่จะถูกปล่อยให้เผชิญกับปัญหาพื้นฐานของการผลิตสินค้าเกษตรคือ ความผันแปรของปริมาณการผลิต และราคาของผลผลิตแต่เพียงลำพัง เนื่องมาจากการผลิตทางการเกษตรต้องอาศัยธรรมชาติทำให้อาจจะต้องประสบกับภัยทางธรรมชาติที่เกิดจากความไม่แน่นอนของดินฟ้าอากาศ เช่น น้ำท่วม พายุ แผลงศัตรูพืช ส่งผลผลิตทางการเกษตรของไทยได้รับความเสียหาย และเป็นผลให้แรงงานไทยประมาณร้อยละ 65-70 (น้ำชัย เตชะรัตนวิโรจน์, 2530: 1-9) ต้องประสบกับความผันแปรทางรายได้เป็นหลักเสียไม่ได้ ผลที่ตามมาก็คือ การผลิตในภาคอุตสาหกรรม และภาคเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศจะต้องเผชิญกับปัญหาความไร้เสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจด้วย นอกจากนี้การที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังปราศจากเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินเป็นเอกสารสำคัญแสดงกรรมสิทธิในการถือครองที่ดิน ก็ส่งผลให้เกษตรกรดังกล่าวไม่สามารถที่จะเข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันเงินทุนในระบบ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธ.ก.ส. ได้ต้องหันไปพึ่งสถาบันเงินทุนนอกระบบเช่น พวกพ่อค้า นายทุน ซึ่งต้องเผชิญกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงมาก

จากการศึกษาสาเหตุ เรื่องนี้ค้างชำระของเกษตรกรโดยกลุ่มพัฒนาสิน ชื่อ เกษตรกรของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ศึกษาสาเหตุการไม่ชำระหนี้ของเกษตรกรไว้หลายประการดังนี้

1. เกษตรกรไม่นำเงินกู้ออกไปใช้ในการผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ แต่นำไปใช้ในการบริโภค หรือใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต

2. เกิดความล้มเหลวทางการผลิต ซึ่งมีสาเหตุมาจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง โรคพืช แผลงระบาด และภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง เช่น ราคาพืชผลผลิตตกต่ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เกิดจากความผิดพลาดในการประเมินรายได้ของผู้กู้ สูงเกินจากความเป็นจริงมาก ขาดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของผู้กู้ ระยะเวลาขอกู้ไม่เหมาะสมกับความมุ่งหมายที่จะนำเงินกู้ไปใช้ เช่น ให้เงินกู้ระยะสั้นสำหรับจ่ายที่มีลักษณะของการใช้เงินกู้ในระยะปานกลาง

4. ผลผลิตไม่เพียงพอ เกษตรกรส่วนมากเป็นเกษตรกรขนาดเล็กขาดความชำนาญและความรอบรู้ ถ้าการวิเคราะห์การให้สินเชื่อขาดความรอบคอบ หรือเพียงแต่มุ่งหวังที่จะช่วยเหลือให้ได้เงินกู้ เกษตรกรจะไม่สามารถชำระเงินกู้ได้ เพราะผลผลิตที่ผลิตได้ไม่เพียงพอ

5. เกษตรกรบิดพริ้วไม่ซื่อสัตย์

จากสาเหตุในการไม่ซื่อสัตย์ของเกษตรกร เรื่องของภัยธรรมชาติเป็นสาเหตุใหญ่ เพราะไม่สามารถจะเข้าไปควบคุมได้ จึงทำให้การผลิตทางการเกษตรมีความเสี่ยงภัยสูงมากกว่าธุรกิจอื่นๆ วิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยเหลือเกษตรกรให้พ้นจากภัยธรรมชาติ คือ ได้มีการเสนอแนวความคิดในด้านการประกันภัยขึ้น โดยเป็นลักษณะการประกันภัยพืชผล หรือการประกันภัยทางเกษตรกรรม เป็นวิธีการที่ผู้เอาประกันซึ่งในที่นี้คือ ตัวเกษตรกรทำสัญญาประกันภัยพืชผลเสียหายกับผู้รับประกันซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทประกันภัย ในกรณีที่เกิดความเสียหายต่อผลผลิตของเกษตรกรผู้รับประกันจะจ่ายค่าเสียหายตามที่ระบุในสัญญาประกันภัยพืชผล

โครงการประกันภัยพืชผลในประเทศไทยได้เคยมีมาแล้วในช่วงปี พ.ศ. 2528-2529 (วารสารเศรษฐกิจปริทัศน์, มิ.ย. 2530, น. 1-9) แต่เนื่องจากเกิดข้อจำกัดทางงบประมาณและความร่วมมือของเกษตรกรทำให้โครงการนี้ต้องหยุดชะงักลง แต่ในขณะนี้โครงการดังกล่าวได้นำมาใช้อีกครั้งหนึ่ง โดยมีระยะเวลาการดำเนินงานต่อเนื่องกันถึง 5 ปีคือในช่วงปี พ.ศ. 2530-2534 (วารสารเศรษฐกิจปริทัศน์, มิ.ย. 2530, น. 1-9) โดยหลักการของโครงการดังกล่าวเป็นประโยชน์โดยตรงในเรื่องของการลดความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภัยพิบัติตามธรรมชาติและช่วยลดต้นทุนการผลิต จากการที่ไม่ต้องพึ่งพิงตลาดการเงินนอกระบบ และยังเป็นประโยชน์ต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวม ในด้านการดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพ และความเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจโดยรวม ในขณะที่ทางรัฐบาล โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นแกนกลางในการประสานงาน ได้มีนโยบายที่จะดำเนินโครงการประกันภัยพืชผลขึ้นอีกครั้ง เป็นโครงการประกันภัยพืชผลปี พ.ศ. 2530-2534 เพราะเนื่องจากโครงการประกันภัยพืชผลในอดีตได้ประสบปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วและที่สำคัญคือ การไม่ได้รับความร่วมมือจากตัวเกษตรกร ทั้งที่โครงการนี้เป็นประโยชน์แก่เกษตรกรโดยตรง การที่เกษตรกรไม่ให้ความร่วมมือเพราะตัวเกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการประกันภัยจึงทำให้เกษตรกรไม่เห็นความสำคัญและให้ความสนใจเท่าที่ควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นโครงการประกันภัยพืชผล ปี พ.ศ. 2530-2534 เป็นโครงการที่มีเป้าหมาย เพื่อที่จะช่วยเหลือเกษตรกรในหลายจังหวัด และที่สำคัญ เกษตรกรที่ปลูกฝ้ายในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นเขตที่อยู่ในแผนการดำเนินงานของโครงการดังกล่าว เนื่องจากเกษตรกรในท้องที่นี้ เมื่อประสบกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยจากน้ำท่วม และฝนแล้ง ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ทำให้เกษตรกรต้องประสบกับการขาดทุนและล้มละลาย ไม่มีทุนพอที่จะนำเอาไปใช้ในการผลิตต่อไปได้ โครงการประกันภัยพืชผลนี้จึงสามารถช่วยให้เกษตรกรสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ทำให้เกษตรกรมีเงินทุนที่ได้จากโครงการนี้ไปใช้ในการผลิตต่อไปได้ จะเห็นได้ว่าโครงการประกันภัยพืชผลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างมาก

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. แนะนำโครงการประกันภัยพืชผลปี พ.ศ.2530-2534 ในด้านแนวทางในการดำเนินงาน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว
2. ศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในด้านความสนใจและความต้องการประกันภัยพืชผล
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้โครงการประสบผลสำเร็จ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับโครงการประกันภัยพืชผลนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความเป็นมาของ โครงการประกันภัยพืชผลเกี่ยวกับ ลักษณะการดำเนินงานแนวทางในการปฏิบัติ รวมทั้งบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
2. ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวมากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของโครงการดังกล่าว เพื่อชักจูงเกษตรกรให้มีความร่วมมือมากขึ้น
3. การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของโครงการ ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาศักดิ์ศติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยพิลผลปี พ.ศ. 2530-2534 ทำการศึกษาศักดิ์ศติของเกษตรกรเฉพาะในพื้นที่ อำเภอบากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และทำการศึกษาศักดิ์ศติของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการประกันภัยพิลผล ในที่นี้ทำการศึกษาเฉพาะโครงการประกันภัยพิลผลประเภทฝ้าย ในการศึกษานี้จะทำการศึกษา ทางด้านความต้องการของเกษตรกร ในการเข้าร่วม โครงการ สาเหตุจูงใจการเข้าร่วมโครงการ ความคิดเห็นทางด้านค่าใช้จ่ายของเกษตรกร ที่ใช้ในการเข้าร่วมโครงการ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของโครงการนี้

ผลการศึกษาจะเสนอแนวทางในการปรับปรุง การประกันภัยพิลผลที่จะมีขึ้นในอนาคต ให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

นิยามศัพท์

การประกันภัย เป็นการที่บุคคลหนึ่งทำสัญญากับอีกบุคคลหนึ่ง ในเรื่องที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดลอมของบุคคลนั้น ซึ่ง โดยมากจะเป็น เรื่องของอนาคตที่จะเกิดขึ้น ยิงความเสียหายต่อผู้เอาประกันภัย และสามารถประเมิณความเสียหายนั้นเป็นเงินได้

ผู้เอาประกันภัย เป็นบุคคลหนึ่งทำสัญญากับอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่ง เรียกว่าผู้รับประกันภัย โดยจ่ายเบี้ยประกันแก่ผู้รับประกัน และจะมีสิทธิได้รับชดใช้ค่าเสียหาย เรียกว่าค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่เกิดความเสียหายตามที่ได้มีการตกลง ในสัญญา

ผู้รับประกัน เป็นบุคคลหนึ่งทำสัญญากับบุคคลหนึ่ง เรียกว่าผู้เอาประกัน โดยจะเป็นผู้เก็บค่าเบี้ยประกัน จากผู้เอาประกัน และจะเป็นผู้จ่ายค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันแก่ผู้เอาประกัน ตามที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

โครงการประกันภัยพิลผล ในที่นี้หมายถึง โครงการประกันภัยฝ้ายประจำปี พ.ศ. 2530-2534 ในเขตพื้นที่อำเภอบากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

พิลผล หมายถึง ผลผลิตฝ้ายในเขตอำเภอบากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นพิลผลที่อยู่ในแผนการค้า นินงานของ โครงการดังกล่าว

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรอำเภอบากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในแผนการค้า นินงานดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตรวจเอกสาร

หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ (2526) ปีที่ 9 ฉบับที่ 7 ได้ลงบทความ เรื่องธุรกิจ ประกันภัย กับการช่วยเหลือเกษตรกร กล่าวไว้ว่า การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติทาง ธรรมชาติในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การแจกเงินหรือแจกอาหาร เป็นการทำให้เกษตรกรขาดความ กระตือรือร้นในการผลิต แต่ถ้าให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในรูปการจัดให้มีประกันภัยพืชผล จะ ทำให้เกษตรกรมีเงินทุนที่ได้จากการประกันภัย ในกรณีที่ได้รับความเสียหายไว้เป็นทุนในการผลิต ต่อไปได้ ส่งเสริมให้เกษตรกรช่วยเหลือตัวเองได้ เป็นการทำให้เกษตรกรไม่ล้มละลาย เพราะมี ค่าชดใช้ค่าเสียหายจากการประกันภัยมาเป็นทุน

ไกรยุทธ อธิธา คินันท์ (2527) ได้เสนอบทความเรื่อง การประกันภัยพืชผล ใน วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ สรุปได้ว่า การที่จะพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญ ก้าวหน้าต้องพัฒนาภาคการเกษตรให้ก้าวหน้าก่อน ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ ก็จะเจริญตามมา การที่จะ พัฒนาภาคการเกษตรของไทย อาจทำได้หลายวิธีด้วยกัน แต่วิธีการที่น่าสนใจ ควรจะส่งเสริมให้มี ขึ้นคือการประกันภัยพืชผลซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญไปได้ เพราะ การประกันภัยพืชผลเป็นหลักประกัน ให้เรื่องราวได้ของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรสามารถทำการ ผลิตได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ภาคการเกษตรมีความมั่นคง ก็จะทำให้ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ เจริญ ตามไปด้วย และเศรษฐกิจโดยรวมมีความมั่นคง

มัส กันธิรานนท์ (2528) ได้เสนอบทความเกี่ยวกับการประกันภัยพืชผลในประเทศ สหรัฐอเมริกา ว่าได้มีการพัฒนาไปมาก และได้รับความสนใจจากทุกๆ ฝ่าย เพราะทำให้เกิด ประโยชน์ต่อหลายๆ ฝ่าย เช่น เกษตรกร ภาครัฐบาล และภาคเอกชน จึงทำให้การประกันภัยพืช ผลของสหรัฐอเมริกา ได้รับความนิยม พร้อมทั้งได้เสนอแนะว่า ในประเทศไทยควรมีการริเริ่ม การประกันภัยพืชผล และส่งเสริมให้เห็นความสำคัญ รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนา ควรส่งเสริมให้มี นโยบายนี้เกิดขึ้น เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนา ส่วนใหญ่เป็นประเทศเกษตรกรรม การผลิตใน ภาคเกษตรกรรม ต้องประสบปัญหาด้านภัยธรรมชาติ ดังนั้นการที่จะช่วยเหลือ เกษตรกรได้ดีที่สุด ก็ คือการประกันภัยพืชผล

นำชัย เตชะรัตน์วิโรจน์(2530) เสนอบทความเรื่องโครงการประกันภัยฝ้ายและกั่วเหลือง ปีพ.ศ. 2530-2534 โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ความพยายามอีกครั้งเพื่อเกษตรกรไทย สรุปว่าเป็นโครงการที่มุ่งเน้นจะช่วยเหลือเกษตรกรไทยให้รอดพ้นจากการล้มละลายในกรณีที่เกิดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ โดยเกษตรกรจะได้รับค่าชดเชยจากการทำประกันภัยพืชผล และได้บรรยายถึงโครงการดังกล่าว ว่ามีแนวทางการดำเนินงานอย่างไร มีหน่วยงานใดที่เกี่ยวข้องบ้าง

พงษ์ดิษฐ์ วัฒนศัพท์(2530) เสนอบทความเรื่องมาคุยกัน เรื่องประกันภัยพืชผลกันดีกว่า สรุปได้ว่า ปัญหาทางด้านการเกษตร ก็คือภัยธรรมชาติ ทำให้เกษตรกรได้รับความเสียหาย เป็นภาระหนักแก่รัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือ ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยเหลือเกษตรกรให้พ้นภัยพิบัติดังกล่าว ได้มีการเสนอแนวความคิดด้านการประกันภัยพืชผลหรือการประกันภัยทางการเกษตรเกิดขึ้น

อภิชาติ ยิ้มละมัย(2532) เสนอบทความการประกันภัยพืชผล แนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเกษตร ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันภัยพืชผล ว่ามีประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างมาก เป็นการช่วยให้เกษตรกรลดความเสี่ยงจากความเสียหายของพืชผล ทำให้เกษตรกรมีความเชื่อมั่นที่จะนำเอาเทคนิค และการผลิตใหม่ๆ มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งทำให้เกษตรกรมีหลักประกัน ในการกู้ยืมเงิน เพื่อการผลิตจากสถาบันเงินทุนทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ช่วยลดภาระในการช่วยเหลือเกษตรกรของรัฐบาลลง

วิธีการศึกษา

การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ(Secondary Data) ทั้งจากหน่วยงานราชการ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ธ.ก.ส. และจากหน่วยงานเอกชน เช่น ฝ่ายวิชาการของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ตลอดจน วารสาร และเอกสารจากหน่วยงานต่างๆ

ข้อมูลปฐมภูมิ(Primary Data) โดยการออกแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์เกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลโดยตรง ผู้ทำการศึกษาได้ทำการสุ่มเลือกตัวอย่าง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) จากเกษตรกรในเขต อําเภอบางช่องจังหวัดนครราชสีมา โดยกำหนดให้ได้ตัวอย่างจำนวน 50 ราย การออกแบบสอบถามได้ค้นคว้าจากรายงานการวิจัยที่ผ่านมาที่มีลักษณะ การศึกษาในเรื่องที่ใกล้เคียงกัน พร้อมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัยนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อทราบทัศนคติของเกษตรกรทางด้านความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อโครงการดังกล่าว ความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผล แนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของโครงการดังกล่าว

การศึกษาครั้งนี้ สอนแนะแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อถือเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงโครงการประกันภัยพืชผล ที่อำจมีขึ้นในอนาคต ให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจของไทย

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ นำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกรตัวอย่าง มาแจกแจงแล้ววัดค่าออกมาเป็นร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = (X/N) * 100$$

X : ความถี่ของตัวอย่าง

N : จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่ทำการศึกษา

บทที่ 2

โครงร่างทฤษฎี

โครงการประกันภัยพืชผล ปี พ.ศ.2530 -2534 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นโครงการที่ดำเนินงานร่วมกัน โดยหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร โดยตรง ซึ่งโครงการนี้ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอยู่ โดยเนื้อหาสาระ และกลไกการทำงาน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ โครงการนี้ จะมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

1.1 ความเสียหายของไร่นาที่เกิดจากความแปรปรวนทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้ำท่วมและฝนแล้งนั้นได้เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี จากข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร เนื้อที่เสียหายจากน้ำท่วม ฝนแล้ง และภัยอื่น ๆทั่วประเทศมีดังนี้ 7.6 ล้านไร่ 6.6 ล้านไร่ 3.2 ล้านไร่ 1.6 ล้านไร่ และ 5.9 ล้านไร่ ในปี 2525/26 2526/27 2527/28 2528/29 2526/30 ตามลำดับ ความเสียหายดังกล่าวทำให้รัฐบาลต้องจัดสรรเงินช่วยเหลือแก่เกษตรกร ผู้ได้รับความเดือดร้อน เป็นการจ่ายขาดจำนวนรวมทั้ง 54.7 ล้านบาท

1.2 เกษตรกรไทยส่วนใหญ่มีเนื้อที่ในการทำการเกษตรต่อรายค่อนข้างเล็ก ไม่สามารถทำรายได้ที่มากพอแก่ครอบครัว และหาสินเชื่อกิจการเกษตรลงทุนได้ยาก เป็นสาเหตุให้ขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาอาชีพของตนเอง หากได้รับการสนับสนุนทางด้านสินเชื่อทางการเกษตร และการได้รับการคุ้มครองการลงทุนก็จะสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวของตนเองมากขึ้น

1.3 ในการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรที่ผ่านมาเกษตรกรต้องประสบปัญหาหลายด้าน นอกเหนือจากภัยธรรมชาติที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังต้องประสบกับปัญหาทางด้านวิชาการแผนใหม่ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและปัญหาการตลาดในการจำหน่ายผลิตผล ดังนั้นหากจะได้มีการร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างเกษตรกร เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานเอกชนอย่างจริงจัง ก็จะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ โดยเฉพาะการฝึกให้เกษตรกรรู้จักช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อลดภาระจากการช่วยเหลือของรัฐบาล และให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลืออีกทางหนึ่งด้วย

1.4 ในการคุ้มครองการลงทุนของเกษตรกรในช่วงที่ผ่านมาตามโครงการประกันภัยพืชผล โดยกรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับสถาบันการเงิน และบริษัทรับประกันภัยเอกชน ก่อให้เกิดผลดีแก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก แต่จากการศึกษาของกรมส่งเสริมการเกษตรพบว่า เกษตรกรมีศักยภาพในการจ่ายค่าเบี้ยประกันในอัตราหนึ่งเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าอัตราเบี้ยประกันภัยเชิงพาณิชย์ ดังนั้นหากรัฐจะมีส่วนสนับสนุนเบี้ยประกันส่วนหนึ่งก็จะช่วยให้ เกษตรกรได้รับการคุ้มครองการลงทุน ขณะเดียวกันรัฐสามารถจะลดรายจ่ายในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ ในอัตราที่น้อยกว่าทุกปี

1.5 บริษัทประกันภัยที่จะเข้าร่วมโครงการยินยอมที่จะช่วยเหลือเกษตรกร ในกรณีที่เกิดภัยธรรมชาติอย่างรุนแรง โดยจ่ายค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าเบี้ยประกันที่เรียกเก็บจำนวนหนึ่งเท่านั้น ส่วนที่เกินความรับผิดชอบจะเป็นหน้าที่ของบริษัทผู้รับประกันภัยต่อ แต่เนื่องจากเป็นโครงการใหม่ในประเทศไทยยังไม่มีบริษัทเอกชนใดดำเนินการมาก่อน จำเป็นที่รัฐต้องสนับสนุนการประกันภัยต่อแบบ Excess of loss ratio แทนจนกว่าจะมีบริษัทรับดำเนินการนี้ได้ อย่างไรก็ตามการจ่ายเงินประกันภัยต่อในลักษณะนี้มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการเพาะปลูก และลดความเสี่ยงภัยจากการเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ

2.2 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่มีหลักทรัพย์ให้มีโอกาสได้รับสินเชื่อการเกษตรจากสถาบันการเงินมากขึ้น

2.3 เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องในลักษณะของความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการพัฒนาการเกษตรของไทย

2.4 เพื่อลดภาระของรัฐบาลในการช่วยเหลือ เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติซึ่งต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากใน ลักษณะการจ่ายขาดเป็นประจำทุกปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 เพื่อเป็นการสร้างระบบให้เกษตรกรช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. พื้นที่ดำเนินการ รวม 8 จังหวัด 19 อำเภอ ดังรายละเอียด คือ

พื้นที่การส่งเสริมการปลูกฝ้ายในเขตอุตสาหกรรม 5 จังหวัด 11 อำเภอ
 จังหวัดลพบุรี อำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม
 อำเภอโคกสำโรง และกิ่งอำเภอท่าหลวง
 จังหวัดสระบุรี อำเภอมากเหล็ก
 จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอศรีเทพ อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอหนองไผ่
 และอำเภอบึงสามพัน
 จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอตากฟ้า
 จังหวัดนครราชสีมา อำเภอปากช่อง

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการและจำนวนพื้นที่ที่จะดำเนินงานในโครงการ

ปี	การรับประกันฝ้าย		หมายเหตุ
	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่รับประกัน ไร่)	
2530	3,300	33,000	การคำนวณพื้นที่ดำเนินการ
2531	6,600	66,000	ในการรับประกันฝ้ายของ
2532	9,900	99,000	เกษตรกรแต่ละรายประมาณ
2533	13,200	132,000	10 ไร่

4. แผนการดำเนินงาน

4.1 พืชที่รับประกันภัย ดำเนินรับประกันภัยฝ้าย ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจทดแทนการนำเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ประเภทของการประกันภัย รับประกันแบบรายบุคคล เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น เกษตรกรเจ้าของแปลงสามารถเรียกร้องความเสียหายได้ทันที และค่าสินไหมทดแทนก็จะจ่ายให้แก่เกษตรกรรายนั้นโดยตรง การประกันภัยประเภทนี้จะคุ้มครองภัยทุกชนิด (รวมทั้งโรคและแมลงศัตรูพืช) ยกเว้นความเสียหายที่เกิดขึ้นโดยเจตนา เพื่อที่จะเอาเงินชดเชยค่าเสียหายโดยตรง หรือเพราะความประมาทเลินเล่อ

4.3 ลักษณะการรับประกันภัย ดำเนินการในลักษณะการบังคับ (Compulsory) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

4.3.1 ระยะแรก เลือกดำเนินการในส่วนที่ผู้ดำเนินการสามารถจัดการหรือควบคุมได้ (Selected Compulsory) เช่น เกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อการเกษตรจากธนาคาร ต้องทำประกันภัยพืชผล เป็นต้น

4.3.2 ระยะต่อมา เมื่อมีประสบการณ์และเงินทุนเพียงพอ ควรดำเนินการในลักษณะบังคับทั้งหมด (All Compulsory) เช่น เกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายทั้งหมด

4.4 การรับประกันภัยพืชผล กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับกลุ่มบริษัทประกันภัยและธนาคารรับประกันภัยพืชผล โดยเรียกเก็บเบี้ยประกันภัยจากเกษตรกรโดยมีรัฐบาลสมทบเบี้ยประกันจำนวนหนึ่ง เพื่อให้ได้เบี้ยประกันตามอัตราที่กำหนดไว้ โดยมีบริษัทประกันภัยมีขอบเขตความรับผิดชอบเท่ากันร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

4.5 การรับประกันภัยต่อ รัฐบาลเป็นผู้รับประกันภัยต่อแบบ Excess of loss ratio โดยรัฐบาลจะเป็นผู้จ่ายค่าสินไหมทดแทนหากความเสียหายสูงเกินกว่าร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

4.6 เงื่อนไขการรับประกันภัย

4.6.1 จำนวนเงินประกันภัย ประমাณการรับประกันภัยฝ้ายที่ระดับผลผลิต 130 กิโลกรัมต่อไร่ 1/ หรือเป็นจำนวนเงินประกันภัยไร่ละ 1,690 บาท 2/

1/ รับประกันภัยที่ระดับ 65 %

2/ คำนวณจากราคาผลผลิตฝ้ายดอก กิโลกรัมละ 13 บาท

4.6.2 อัตราเบี้ยประกันภัย ประมาณการอัตราเบี้ยประกันภัย 14.14 1/
238.97 บาท/ไร่) โดย

-เรียกเก็บจากเกษตรกร 5 % (84.5 บาท/ไร่)

-รัฐบาลสมทบ 9.14 % (154.47 บาท/ไร่)

4.6.3 ผู้รับประกันภัยต่อ รัฐบาลเป็นผู้รับประกันภัยต่อแบบ Excess of
loss ratio โดยรัฐจะเป็นผู้จ่ายค่าสินไหมทดแทน หากความเสียหายสูงเกินกว่าร้อยละ 120
ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

4.6.4 ค่าใช้จ่ายในการประเมินความเสียหาย คิด 1% จากจำนวนเงิน
เบี้ยประกันภัยรวม (2.39 บาท/ไร่)

4.7 องค์กรการประกันภัยพืชผล

4.7.1 คณะกรรมการประกันภัยพืชผลแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นรองประธานกรรมการ
3. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ
4. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
5. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกรรมการ
6. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการ
7. ผู้อำนวยการศูนย์ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบ
ภัยธรรมชาติ เป็นกรรมการ
8. ผู้อำนวยการสำนักงานประกันภัยหรือผู้แทน เป็นกรรมการ

1/ประมาณโดยใช้ผลการรับประกันภัยตาม โครงการประกันภัยพืชผลปี
2521-2528 เป็นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
10. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
11. ผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ที่ร่วมในโครงการ
หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
12. นายกสมาคมประกันวินาศภัย หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
13. รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
(ฝ่ายบริหาร) เป็นกรรมการและ
เลขานุการ

14. ผู้อำนวยการกองแผนงานและ
โครงการพิเศษ เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่กำหนดนโยบายการประกันภัยพืชผลของชาติ และมอบหมายให้มีการดำเนินงานติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

4.7.2 หน่วยงานที่เป็นกลไกในการดำเนินงาน คือ หน่วยงานของรัฐบาล (กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานประกันภัย) ธนาคารที่เข้าร่วมโครงการ และกลุ่มบริษัทประกันภัย

4.7.3 บทบาทและหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการ

1. รัฐบาล มีบทบาทและหน้าที่
 - สมทบเบี้ยประกันภัยสำหรับการรับประกันภัยในระยะเวลา 5 ปี
 - เป็นผู้รับประกันภัยต่อแบบ Excess of loss ratio โดยรัฐต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน หากความเสียหายที่เกิดขึ้นสูงกว่าร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

2. หน่วยงานของรัฐบาล มีบทบาทและหน้าที่

2.1 กรมส่งเสริมการเกษตร

- เป็นผู้ดำเนินการ ประสานงาน และให้ข้อมูล
- จัดให้มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ประสานงานใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับอำเภอ โดยร่วมกับเจ้าหน้าที่ของธนาคารในการคัดเลือกเกษตรกร และพื้นที่ดำเนินการ ตลอดจนการให้ข้อมูลในการเพาะปลูก แนะนำ และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นหน้าที่ปกติที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว

- ร่วมประเมินความเสียหายกับเจ้าหน้าที่ธนาคาร เจ้าหน้าที่บริษัทประกันภัย และเกษตรกรเจ้าของแปลง
- ร่วมกับบริษัทประกันภัย ในการพิจารณาชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่เกษตรกรอย่างยุติธรรม

2.2 สำนักงานประกันภัย

- ให้ความรู้และข้อมูลด้านการประกันภัยที่ชัดเจน
- ร่วมกับการส่งเสริมการเกษตร และบริษัทประกันภัยในการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยที่เหมาะสม

3. ธนาคาร มีบทบาทและหน้าที่

- คัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- จัดสรรสินเชื่อการเกษตรให้แก่เกษตรกร
- ดำเนินการรับเบี้ยประกันภัยจากเกษตรกรเพื่อรวบรวมส่งไปยังบริษัทประกันภัยและจ่ายสินไหมทดแทน ที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย
- จัดให้มีเจ้าหน้าที่ธนาคาร ที่รับผิดชอบงานประกันภัยในระดับอำเภอ
- ร่วมประเมินค่าความเสียหาย กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เจ้าหน้าที่บริษัทประกันภัย และเกษตรกรเจ้าของแปลง

4. กลุ่มบริษัทประกันภัย มีบทบาทและหน้าที่

- เป็นผู้ประกันภัย โดยการประสานงานกับธนาคาร และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล(กรมส่งเสริมการเกษตร) โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบเท่ากับร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด

- ดำเนินงานด้านเอกสาร ได้แก่ กรมธรรม์ประกันภัย และอื่น ๆ
 - พิจารณาขอใช้ค่าสินไหมทดแทนร่วมกับหน่วยงานรัฐบาล
- เจ้าหน้าที่ธนาคาร และเกษตรกรเจ้าของแปลง

5. เกษตรกร มีบทบาทและหน้าที่

- ต้องเข้าใจในหลักการ เหตุผล และความจำเป็นในการประกันภัยพืชผล
 - เป็นผู้เอาประกันภัย
 - จ่ายค่าเบี้ยประกันภัยตามสัดส่วนที่กำหนดไว้
 - ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้
 - รับค่าสินไหมทดแทนเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น
 - ร่วมประเมินความเสียหายกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล
- เจ้าหน้าที่ธนาคาร และเจ้าหน้าที่บริษัทประกันภัย

5. วิธีการดำเนินงาน

5.1 จัดตั้งคณะกรรมการประกันภัยพืชผลแห่งชาติ โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ ทั้งนี้โดยมีรองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติและควบคุมดูแล โดยมอบหมายให้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการประกันภัยพืชผล

5.2 ประชุมวางแผนการรับประกันภัยแต่ละปีในระดับ ประเทศ จังหวัด อำเภอ จากข้อมูล และสถิติร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ของธนาคารที่เข้าร่วมในโครงการ และเจ้าหน้าที่จากบริษัทประกันภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 จัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน

5.4 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่ของธนาคารที่เข้าร่วมโครงการ ในจังหวัดต่าง ๆ จะพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่ดำเนินงาน โดยจะคัดเลือกจากเกษตรกร ที่เป็นลูกค้าของธนาคารแต่มีความประสงค์จะทำการประกันภัยพืชผลก็ให้สมัคร เข้าร่วมในโครงการ ได้โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

5.5 ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ให้เข้าใจถึงหลักการและเงื่อนไข ในการประกันภัยพืชผลตามที่กำหนดไว้

5.6 ธนาคารจะพิจารณาปล่อยสินเชื่อการเกษตร ให้แก่เกษตรกรผู้เอาประกันภัย โดยใช้ข้อมูลต้นทุนการผลิต และปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในเขตต่าง ๆ ที่ได้รับจากการส่งเสริมการเกษตร เป็นเกณฑ์

5.7 ในส่วนของสินเชื่อการเกษตร หรือต้นทุนการผลิตสำหรับเป็นค่าปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยหรือยาเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช) ธนาคารจะเป็นผู้หาปัจจัยการผลิตตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมการเกษตร และจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้เอาประกัน และธนาคารจะหักค่าเบี้ยประกันภัยใน ส่วนของเกษตรกรไว้จำนวนหนึ่ง แล้วส่ง ไปยังบริษัทที่เป็นตัวแทนของกลุ่มบริษัทประกันภัย ส่วน เบี้ยประกันภัยในส่วนที่เป็นเงินสมทบของรัฐบาลก็จะมารวม ไว้ที่บริษัทที่เป็นตัวแทนเช่นกัน

5.8 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้ให้ความรู้ทางการเกษตรแนะนำถ่ายทอด เทคโนโลยี และแก้ไขปัญหาทางการเพาะปลูกที่เกิดขึ้นแก่เกษตรกรผู้เอาประกันอย่างใกล้ชิด เช่น การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี (Biological Control) การใช้วิธีกล (Mechanical Control) การใช้วิธีตรวจนับ (Scouting) การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง (Chemical Control) การกำจัดศัตรูพืช การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ย เป็นต้น โดยจะออกติดตามงานเป็นประจำ

5.9 เมื่อเกษตรกรตัดสินใจเอาประกันภัยและชำระ เบี้ยประกันภัยแล้ว จะได้รับการคุ้มครองเหตุวินาศภัยตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย หากมีความเสียหายเกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานของรัฐ ธนาคาร บริษัทประกันภัย และเกษตรกรเจ้าของแปลงจะร่วมกันออกไป ประเมินความเสียหาย โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแล้วนำไปหาจำนวนผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ถ้าผลผลิตที่ได้ ต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ เกษตรกรจะ ได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.10 การชดใช้สินไหมทดแทนเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้น ทางบริษัทประกันภัยร่วม กับกรมส่งเสริมการเกษตร จะพิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เกษตรกร โดยบริษัทมีขอบเขต ความรับผิดชอบเท่ากับร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด หากเกิดมหันตภัยทำให้การจ่าย ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมดแล้ว รัฐบาลจะเป็นผู้รับ- ประกันภัยต่อ (Reinsurance) แบบ Excess of loss ratio โดยรัฐบาลจะได้รับเบี้ย ประกันภัยต่อในอัตราที่เหมาะสม (0.1% ของจำนวนเงินประกันภัยทั้งหมด)

5.11 ประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการในแต่ละปี จะมีการออก ประเมินผลและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการดำเนินงานในปีต่อไปให้ดีขึ้น

6. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ฤดูกาลปลูกฝ้ายปี 2530-2534 รวม 5 ปี

7. งบประมาณในการดำเนินงาน

การดำเนินงานตามโครงการประกันภัยพืชผลในระยะ 5 ปีข้างหน้า จะต้องใช้งบ- ประมาณในการดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ ได้แก่ ค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ ในการบริหาร- งานการจัดสีมมา การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ตลอดจนการติดตามประเมินผล เป็นเงิน รวมทั้งสิ้น 3,342,000 บาท
2. ค่าใช้จ่ายในการสมทบ เบี้ยประกัน เป็นเงินสำหรับสมทบเบี้ยประกันฝ้ายในอัตรา ร้อยละ 9.14 ของจำนวนเงินประกันภัยตามลำดับ โดยจะขอตั้งไว้ในหมวดเงินอุดหนุนในงบ- ประมาณประจำปี
3. ค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนสำหรับการรับประกันภัยต่อของรัฐบาล ในกรณีที่ความเสียหายสูงกว่าร้อยละ 120 ของจำนวนเบี้ยประกันภัยทั้งหมด โดยรัฐบาลจะเป็นผู้จ่ายค่าสินไหม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทดแทนให้แก่เกษตรกร ซึ่งบริษัทประกันภัยจะตรงจ่ายค่าสินไหมทดแทนในส่วนนี้ให้แก่เกษตรกร
ไปก่อน เพื่อความรวดเร็วแล้วกรมส่งเสริมการเกษตรจะขออนุมัติเบิกจ่ายเงินดังกล่าวคืนให้แก่
บริษัทตามความเป็นจริง โดยจะขอใช้เงินงบกลางในหมวดรายจ่ายอื่น ตั้งไว้เป็นงบสำรองจ่าย
ในกรณีฉุกเฉิน ในขั้นต้นจะขอตั้งไว้ประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนเงินเบี้ยประกันภัยทั้งหมด แล้ว
ทำการเบิกจ่ายตามความจำเป็น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 15,230,600 บาท

ตารางที่ 2 แผนการดำเนินงานประกันภัย 5 ปี

ปี	เกษตรกร (ราย)	เบี้ยประกันภัย (ไร่)	จำนวนเงิน		เบี้ยประกันภัย (บาท)	
			ประกันภัย (บาท)	รวม (14.14%)	จากเกษตรกร (5%)	จากรัฐบาล (9.14%)
1	3,330	33,000	55,771,000	7,885,878	2,788,500	5,097,378
2	6,600	66,000	111,540,000	15,771,756	5,577,000	10,194,756
3	9,900	99,000	167,310,000	23,657,834	8,365,500	15,292,134
4	13,200	132,000	223,080,000	31,543,512	11,154,000	20,389,512
5	16,500	165,000	278,850,000	39,429,390	13,942,500	25,486,890
	รวม		836,550,000	118,288,170	41,827,500	76,460,670

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แผนการปฏิบัติงานการรับประกันภัยพืชผลปี 2530-2534

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ปี 2530-2534	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
มค. กพ. มีค. เมย. พค. มิย. กค. สค. กย. ตค. พย. ธค. มค. กพ.		
1. จัดประชุมสัมมนาวางแผนการรับประกันภัยในระดับประเทศ	_____	1. กรมส่งเสริมการเกษตร
2. ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการส่วนภูมิภาค	_____	2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
3. ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ	_____	3. บริษัทไทยรับประกันภัยต่อจำกัด
4. ติดตามคณะนิเทศ	_____	4. สำนักงานปรพกันภัย
5. ประเมินผลผลิต	_____	
6. พิจารณาค่าสินไหมทดแทน	_____	
7. ประเมินผลและวิเคราะห์	_____	

ตารางที่ 4 งบประมาณค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการดำเนินการรับประกันภัยพืชผลรายปี

ปีงบประมาณ	งบประมาณโครงการ (บาท)			แหล่งที่มา
	งบบริหารโครงการ	งบสมทบเบี้ยประกันภัยฝ่าย	งบค่าสินไหมทดแทนในการรับประกันภัยต่อ	
2530	528,900	5,097,400	1,015,400	งบประมาณ งบกลาง
2531	917,800	10,194,800	2,030,800	"
2532	591,700	15,292,200	3,046,100	"
2533	631,400	20,389,600	4,061,500	"
2534	672,200	25,486,900	5,076,800	"
รวม	3,342,000	76,460,900	15,230,900	

ตารางที่ 5 งบประมาณในการดำเนินการตามโครงการประกันภัยพืชผล ปี 2530-2534

หมวด	ปี 2530	ปี 2531	ปี 2532	ปี 2533	ปี 2534	หมายเหตุ
งบประมาณรายปี						
1. งบบริหารโครงการ	528,900	917,800	591,700	631,400	672,200	
1.1 ค่าจ้างชั่วคราว	207,000	207,000	207,000	207,000	207,000	
1.2 ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	296,900	343,500	381,700	421,400	462,200	
1.3 ค่าสาธารณูปโภค	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	
1.4 ค่าครุภัณฑ์	22,000	364,300	-	-	-	
2. งบสมทบเบี่ยงประกันภัย	6,026,000	12,051,900	18,077,800	24,103,700	30,129,500	
2.1 เงินอุดหนุน	6,026,000	12,051,900	18,077,800	24,103,700	30,129,500	
รวม	6,554,900	12,051,900	18,669,500	24,735,100	30,801,700	
งบกลาง						
รายจ่ายอื่น ๆ	1,015,400	2,030,800	3,046,100	4,061,500	5,076,800	ค่าสินไหมทดแทน
รวม	1,015,400	2,030,800	3,046,100	4,061,500	5,076,800	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและเนื้อหาเอกสารฉบับนี้ไว้เป็นของสำนักงานวิจัยถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องสมัครคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

บทที่ 3

ผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปและทัศนคติของ เกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 ตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้าย

ตารางที่ 6 เพศ

เพศ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ชาย	38	76.00
หญิง	12	24.00
รวม	50	100.00

จากการศึกษาตารางที่ 6 แสดงว่า เกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีจำนวน 38 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 76.00 และเป็นเพศหญิงจำนวน 12 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 24.00

จากการศึกษาทางด้านอายุของเกษตรกร ดังตารางที่ 7 ปรากฏว่าเกษตรกรที่มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปี มีจำนวนถึง 27 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมาคือ มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี มีจำนวน 16 ตัวอย่าง คิดเป็น ร้อยละ 32.00 อันดับที่ 3 ช่วงอายุ 41-50 ปีมีจำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอันดับสุดท้าย ช่วงอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 4.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 อายุ

ช่วงอายุ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
21-30 ปี	27	54.00
31-40 ปี	16	32.00
41-50 ปี	5	10.00
51-60 ปี	2	4.00
รวม	50	100.00

ตารางที่ 8 สมาชิกในครอบครัว

สมาชิกในครอบครัว	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
1-3 คน	4	8.00
4-6 คน	42	84.00
7-9 คน	4	8.00
รวม	50	100.00

จากการศึกษาตารางที่ 8 แสดงว่า เกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายในอำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน มีจำนวนมากถึง 42 ตัวอย่าง คิด เป็นร้อยละ 84.00 ส่วนเกษตรกรที่มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน และ 7-9 คน มีจำนวนเท่า กันคือ 4 ตัวอย่าง โดยคิดเป็นร้อยละ 8.00 ในที่นี้รวมถึงผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 สมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัว

สมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัว	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
1-3 คน	3	6.00
4-6 คน	46	92.00
7-9 คน	1	2.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 9 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับตารางที่ 8 เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 4-6 คน โดยมีจำนวนมากถึง 46 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 92.00 ส่วนรองลงมา เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัว คือ 1-3 คน มีจำนวน 3 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 6.00 และจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัว 7-9 คน มีจำนวนเพียง 1 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 2.00 เท่านั้น

ตารางที่ 10 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ประถมศึกษา	39	78.00
มัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษาตอนต้น	5	10.00
อนุปริญาหรืออาชีวศึกษาตอนปลาย	4	8.00
ปริญญาตรี	2	4.00
รวม	50	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาตารางที่ 10 เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาโดยมีจำนวนถึง 39 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 78.00 ส่วนระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษาตอนต้น มีอยู่จำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10.00 เกษตรกรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในชั้นอนุปริญาหรืออาชีวศึกษาตอนปลาย มีจำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 8.00 ส่วนเกษตรกรที่มีการศึกษาในชั้นปริญาตรี มีจำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตารางที่ 11 อาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ปลูกฝ้าย	38	76.00
รับจ้าง	5	10.00
เลี้ยงสัตว์	7	14.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักในการปลูกฝ้ายโดยมีจำนวนถึง 38 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 76.00 เกษตรกรที่มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ มีจำนวน 7 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 14.00 ส่วนเกษตรกรที่มีอาชีพรับจ้าง จำนวนเพียง 5 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10.00 แต่เกษตรกรที่ปลูกฝ้ายส่วนใหญ่จะมีอาชีพเสริมอื่นๆ ด้วย เช่น การปลูกข้าวโพดมันสำปะหลัง

เกษตรกรในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ในการทำการเกษตร โดยคิดเฉลี่ยแล้วเป็นจำนวน 32.76 ไร่ จากการศึกษากษตรกรจำนวน 50 ตัวอย่างพบว่าพื้นที่ทำการเกษตร ของเกษตรกรทั้งหมด เป็นพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินทุกราย โดยไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร ที่เช่าจากผู้อื่น เกษตรกรในเขตนี้จะมีการประกอบอาชีพหลายอย่าง โดยจะจัดสรรพื้นที่ในการทำการเกษตร ตามความเหมาะสมและประสบการณ์ของแต่ละราย ส่วนพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกฝ้าย ของเกษตรกรจำนวน 50 ตัวอย่างที่ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะจัดสรรพื้นที่ไปทำการปลูกฝ้ายเฉลี่ยร้อยละ 28.43 ไร่ ส่วนพื้นที่ที่เหลือเกษตรกรจะจัดสรรไปทำการเกษตรอย่างอื่น เช่นการปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง ซึ่งการจัดสรรพื้นที่ ส่วนใหญ่ของเกษตรกรจะเป็นไปตามความถนัดของเกษตรกรแต่ละบุคคล

ตารางที่ 12 แสดงประสบการณ์ในการปลูกฝ้ายของเกษตรกร

ประสบการณ์ในการปลูกฝ้าย	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
มีประสบการณ์	42	84.00
ไม่มีประสบการณ์	8	16.00
รวม	50	100.00

จากการศึกษา เกษตรกรที่ทำการศึกษามีประสบการณ์ในการปลูกฝ้ายเป็นส่วนใหญ่โดยมีจำนวนถึง 42 ตัวอย่าง คิดแล้วเป็นร้อยละ 84.00 ส่วนเกษตรกรที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการปลูกฝ้าย มีจำนวน 8 ตัวอย่าง เป็นร้อยละ 16.00 และเกษตรกรส่วนมากจะเคยมีประสบการณ์ในการปลูกฝ้ายโดยเฉลี่ยต่อรายแล้ว ประมาณ 7 ปี

ตารางที่ 13 การกู้เงินของเกษตรกร

การกู้เงินของเกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
กู้	38	76.00
ไม่ได้กู้	12	24.00
รวม	50	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 13 เกษตรกรส่วนใหญ่มีการกู้เงินในช่วงปี 2530-2532 จำนวน 38 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 76.00 และเกษตรกรที่ไม่ได้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ มีจำนวน 12 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 24.00

ตารางที่ 14 แสดงแหล่งเงินกู้ของเกษตรกร

การกู้เงินของเกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ธกส. หรือสหกรณ์การเกษตร	17	44.74
ญาติพี่น้อง	14	36.84
ธนาคารพาณิชย์	4	10.53
เพื่อน	3	7.89
รวม	38	100.00

จากการศึกษา พบว่าเกษตรกรที่กู้เงินตามตารางที่ 13 มีจำนวน 38 ตัวอย่าง ซึ่งแหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรเหล่านี้กู้ จะได้จาก ธกส. หรือสหกรณ์การเกษตรมี จำนวนถึง 17 ตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 44.74 ส่วนแหล่งเงินกู้ของเกษตรกรมาจากญาติพี่น้องมีจำนวน 14 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 36.84 แหล่งเงินกู้ของเกษตรกรจาก ธนาคารพาณิชย์มี 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10.53 อันดับสุดท้ายเป็นแหล่งเงินกู้ที่มาจากเพื่อนเกษตรกรเอง มี 3 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 7.89

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกร

จากการศึกษาตารางที่ 15 จะพบว่าเกษตรกรที่ไม่ทราบว่ามีโครงการประกันภัยพืชผลนี้มาก่อน มีจำนวน 28 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 56.00 ส่วนเกษตรกรที่เคยทราบว่ามีโครงการนี้ มีจำนวน 22 ตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 44.00 จะเห็นว่าเกษตรกรที่ทราบและไม่ทราบว่ามีโครงการประกันภัยพืชผลนี้ มีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน เกษตรกรที่ทราบว่ามีโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 แสดงอัตราส่วนการทราบว่ามีการโครงการประกันภัยพิผลของเกษตรกร

การทราบของเกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ทราบ	22	44.00
ไม่ทราบ	28	56.00
รวม	50	100.00

ประกันภัยพิผล เป็นเพราะเกษตรกรเหล่านี้เป็นลูกค้าที่ใช้บริการของ ธกส. จึงได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโครงการประกันภัยพิผล ทำให้สามารถรับรู้อาจจะมีการริเริ่มโครงการประกันภัยพิผลนี้ ส่วนเกษตรกรที่ไม่เคยรับทราบมาก่อนว่าจะมีโครงการนี้ เป็นเพราะเกษตรกรเหล่านี้ไม่เคยเป็นลูกค้าที่ใช้บริการของ ธกส. เนื่องจากมีเงินทุนของตัวเอง ดังนั้นจึงไม่เคยกู้เงินจาก ธกส. ทำให้เกษตรกรในกลุ่มนี้ไม่เคยรู้มาก่อนว่ามีโครงการประกันภัยพิผลนี้เกิดขึ้น

ตารางที่ 16 แสดงแหล่งที่เกษตรกรรับทราบว่ามีการโครงการประกันภัยพิผล

แหล่งที่มา	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
เพื่อนเกษตรกร	3	13.64
เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ	5	22.72
เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร	3	13.64
เจ้าหน้าที่ ธกส.	11	50.00
รวม	22	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาตารางที่ 16 แสดงว่าเกษตรกรที่เคยทราบว่ามีโครงการประกันภัยพืชผลมาก่อน ส่วนมากจะทราบมาจากเจ้าหน้าที่ ธกส. เป็นจำนวนถึง 11 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ของผู้ที่เคยทราบ อันดับรองลงมาคือ ทราบจากเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ มีจำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 22.72 ส่วนเกษตรกรที่ทราบจาก เพื่อนเกษตรกรด้วยกัน และเจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร มีจำนวนเท่ากันคือ 3 ตัวอย่าง โดยคิดเป็นร้อยละ 13.64 จะเห็นได้ว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะทราบมาจากเจ้าหน้าที่ของ ธกส. เป็นเพราะ ธกส. มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อเกษตรกรของไทย ธกส. มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าถึงตัวเกษตรกรได้มากกว่าหน่วยงานอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐบาลหรือของเอกชน จึงถือว่า ธกส. เป็นแหล่งข่าวสารข้อมูลที่สำคัญของเกษตรกรแหล่งหนึ่ง

ตารางที่ 17 แสดงอัตราส่วนเกษตรกรที่เห็นว่า โครงการประกันภัยพืชผลนี้มีประโยชน์

ความเห็นของเกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
มีประโยชน์	34	68.00
ไม่มีประโยชน์	16	32.00
รวม	50	100.00

จากการศึกษาตารางที่ 17 พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ จะเห็นว่า โครงการนี้มีประโยชน์ต่อตนเอง โดยมีเกษตรกรที่มีความเห็นว่า โครงการนี้มีประโยชน์ จำนวน 34 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 68.00 ส่วนเกษตรกรที่เห็นว่า โครงการนี้ไม่มีประโยชน์ต่อตัว เกษตรกรเองมีจำนวน 16 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 32.00 เกษตรกรที่มีความเห็นว่า โครงการนี้มีประโยชน์ เป็นเพราะเคยประสบกับปัญหาความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ และภัยจากศัตรูพืช จึงเห็นว่าโครงการนี้จะช่วยให้ตัว เกษตรกรเอง ไม่ต้องมีความเสี่ยงมากจากภัยธรรมชาติ เหล่านี้ ดังนั้นทำให้เกษตรกรไม่ต้องประสบกับปัญหาความขาดทุนมาก เพราะการทำการผลิตในกรณีที่เกิดความเสียหายเกิดขึ้นกับเกษตรกร เกษตรกรสามารถได้เงินช่วยเหลือจากโครงการนี้มาชดเชย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนตัว เกษตรกรที่เห็นว่าโครงการนี้ไม่มีประโยชน์ เป็นเพราะเกษตรกรเหล่านี้เห็นว่าเป็นการยุ่งยาก ในการที่จะเข้าร่วมโครงการด้วย ทำให้เสียเวลาทำงานเกษตรกรกลุ่มนี้จึงไม่เห็นว่าการโครงการนี้มีประโยชน์

จากตารางที่ 18 จากเกษตรกรที่เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ในตารางที่ 17 จำนวน 34 ราย เกษตรกรส่วนมากจะเห็นว่าโครงการนี้ จะช่วยประกันความเสี่ยงในการเพาะปลูก จำนวน 25 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 73.53 ส่วนเกษตรกรที่เห็นว่าโครงการนี้เป็นหลักประกันทางด้านรายได้ และเงินทุนมีจำนวน 9 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 26.47 เกษตรกรส่วนมากจะเห็นว่า การปลูกฝ้ายมีความเสี่ยงมาก ทั้งในด้านภัยจากธรรมชาติ และศัตรูพืชจึงเห็นว่าโครงการนี้จะช่วยลดความเสี่ยง อันเกิดจากภัยเหล่านี้ได้ เพราะเป็นการประกันภัยฝ้าย ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นเกษตรกรก็สามารถได้รับการชดใช้จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ มากกว่าที่จะเห็นว่าโครงการนี้เป็นหลักประกันด้านรายได้และเงินทุน เพราะถ้าหากไม่เกิดความเสียหายขึ้นจากภัยธรรมชาติ และภัยจากศัตรูพืช เกษตรกรก็สามารถจะได้รับผลตอบแทนจากการเพาะปลูกฝ้าย มากกว่าที่จะได้รับการชดใช้ จากโครงการนี้ในกรณีที่ เกิดความเสียหาย

ตารางที่ 18 แสดงความเห็นของเกษตรกรว่าโครงการประกันภัยพืชผลที่มีประโยชน์ต่อเกษตรกร

ความเห็นของ เกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ช่วยลดความเสี่ยงในการปลูกฝ้าย	25	73.53
ช่วย เป็นหลักประกันรายได้และเงินทุน	9	26.47
รวม	34	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงว่าเกษตรกรมีความเห็นที่จะเข้าร่วมโครงการจำนวน 29 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 58.00 ส่วนเกษตรกรที่มีความเห็นว่าจะไม่เข้าร่วมโครงการมีจำนวน 21ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 42.00 เกษตรกรที่มีความเห็นว่าจะเข้าร่วมโครงการ ส่วนมากจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ความเห็นว่าโครงการนี้เป็น โครงการที่เพื่อเกษตรกรโดยตรง และเป็นประโยชน์ต่อตัวเกษตรกรเอง จึงทำให้เกษตรกรกลุ่มนี้ จะเข้าร่วมโครงการรวมทั้งเห็นว่าโครงการนี้ คຸ້ມกับ ตารางที่ 19 แสดงความเห็นของเกษตรกรว่าจะเข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล

ความเห็นของเกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
เข้าร่วม	29	58.00
ไม่เข้าร่วม	21	42.00
รวม	50	100.00

ตารางที่ 20 แสดงเหตุผลของเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการประกันภัยพืชผล

เหตุผลของเกษตรกร	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ลดความเสี่ยงความเสียหายจากศัตรูพืช	18	62.07
ลดความเสี่ยงความเสียหายจากภัยธรรมชาติ	7	24.14
ค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง	4	13.79
รวม	29	100.00

เวลาและเงินที่เกษตรกรสูญเสียไป กับการเข้าร่วมโครงการ ส่วนเกษตรกรที่มีความเห็นว่าจะไม่เข้าร่วมโครงการ ส่วนมากกลัวว่าจะเสียเวลาในการทำงาน และเสียเงินโดยไม่เกิดประโยชน์จึงทำให้เกษตรกรกลุ่มนี้ไม่ให้ความสนใจต่อโครงการนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 20 แสดงว่าเหตุผลที่เกษตรกรจะเข้าร่วมโครงการส่วนมากจะเป็น เพราะช่วยลดความเสี่ยงความเสียหายของพืชผล อันเกิดจากศัตรูพืชมีจำนวนถึง 18 ตัวอย่าง จากจำนวน 29 ตัวอย่างที่จะเข้าร่วมโครงการดังตารางที่ 19 คิดเป็นร้อยละ 62.07 เหตุผลอันดับรองลงมา คือ เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายจากภัยธรรมชาติ มีจำนวน 10 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 24.14 เหตุผลอันดับสุดท้ายเนื่องมาจากค่าใช้จ่ายในการผลิตสูงมีจำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 13.79 สาเหตุที่เกษตรกรเข้าร่วมโครงการเพื่อลดความเสี่ยงอันเกิดจากศัตรูพืช เป็นส่วนมาก เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมาของเกษตรกร ความเสียหายที่เกิดจากการผลิตฝ้ายส่วนมากจะมีสาเหตุมาจากศัตรูพืช จึงเป็นสาเหตุให้เกษตรกรให้เหตุผลนี้ ส่วนในเรื่องของความเสียหายอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง มีเป็นส่วนน้อย

จากตารางที่ 21 พบว่าเกษตรกรกลัวว่าหากจะเข้าร่วมโครงการจะมีปัญหาที่เกิดจาก ตัวเกษตรกรเอง ไม่มีเงินจ่ายค่าเบี้ยประกัน มีจำนวน 34 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 68.00 ส่วนเกษตรกรที่กลัวว่า จะเกิดปัญหาจากการได้รับผลตอบแทน ไม่คุ้มกับ เบี้ยประกันที่เสียไปจำนวน 16 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 32.00 ที่เกษตรกรคิดว่าจะเกิดปัญหาจากการไม่มีเงินจ่ายค่าเบี้ย

ตารางที่ 21 ความเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับปัญหาที่จะเข้าร่วม โครงการประกันภัยพืชผล

ปัญหาในการเข้าร่วม โครงการ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ไม่มีเงินจ่ายค่า เบี้ยประกัน	34	68.00
ได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มกับ เบี้ยประกันที่เสียไป	16	32.00
รวม	50	100.00

ประกัน เพราะเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการผลิตที่สูงอยู่แล้วรวมทั้งค่าใช้จ่ายในครัวเรือนค่อนข้างสูง เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากมีการทำการผลิตพืชผลหลายชนิดเช่นข้าวโพด และมันสำปะหลัง ทำให้เกษตรกรคิดว่าอาจ ไม่มีเงินจ่ายค่า เบี้ยประกัน เพราะเป็นค่าใช้จ่ายที่ ไม่ก่อให้เกิดผลในการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 แสดงสิ่งที่จะส่งเสริมให้โครงการประกันภัยพิพจน์ประสบความสำเร็จ

เหตุผลส่งเสริมความสำเร็จ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ	23	46.00
การได้รับข่าวสารข้อมูลอย่างเพียงพอ	12	24.00
หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นหน่วยงานที่เชื่อถือได้	15	30.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 22 แสดงว่าสิ่งที่เกษตรกรถือว่าเป็นเหตุผลส่งเสริมให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จ คือการให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ จำนวน 23 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมาคือ การได้รับข่าวสารข้อมูลอย่างเพียงพอ จำนวน 12 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 24.00 อันดับสุดท้ายเป็นเหตุผลส่งเสริมที่เกิดจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ จำนวน 15 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 30.00 เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าเหตุผลส่งเสริมให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จ เกิดจากการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ เพราะเกษตรกรยังไม่มีความรู้เรื่องการประกันภัยพิพจน์ จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญ และยังไม่มีความเข้าใจในประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการนี้ จึงทำให้เกษตรกรเห็นว่า เหตุผลเสริมนี้อาจจะทำให้โครงการประกันภัยพิพจน์ประสบความสำเร็จ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ยังเป็นผู้ชักจูงให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของโครงการนี้ได้เป็นอย่างดี

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เกษตรกรเห็นว่า เป็นอุปสรรคต่อโครงการนี้ เกิดจากการขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ จำนวน 18 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 36.00 อันดับรองลงมาเกิดจากการไม่ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร จำนวน 15 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 30.00 อันดับต่อมาเกิดจากการขาดเงินทุนในการดำเนินงานของโครงการ จำนวน 13 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 26.00 อันดับสุดท้ายเกิดจากการขาดการประสานงานที่ดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 8.00 เกษตรกรเห็นว่าการขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่ง เพราะเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกันภัยนี้แก่เกษตรกรได้อย่างมาก ถ้าขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ทำให้เกษตรกรไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้ เกษตรกรจึงไม่เห็นถึงประโยชน์

ตารางที่ 23 ตารางแสดงสิ่งที่เกษตรกรคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อโครงการประกันภัยพืชผลนี้

อุปสรรคของ โครงการ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ	18	36.00
ขาดเงินทุนในการดำเนินงาน	13	26.00
ไม่ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร	15	30.00
ขาดการประสานงานที่ดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4	8.00
รวม	50	100.00

ของ โครงการนี้ที่มีต่อเกษตรกร ทำให้เกษตรกรไม่ให้ความสนใจ จึงถือว่าเป็นอุปสรรคสำคัญของโครงการ

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันภัยพืชผลนี้ ส่วนมากเกษตรกรต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรอย่างมาก เพราะเกษตรกรยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับโครงการประกันภัยพืชผล และยังเป็นเรื่องที่ใหม่ต่อเกษตรกร ส่วนในเรื่องของผลตอบแทนเกษตรกรเสนอว่า ควรจะให้มีการได้รับผลตอบแทนให้ใกล้เคียงกับรายได้ของเกษตรกรในกรณีที่ไม่เกิดความเสียหาย รวมทั้งในเรื่องของการชดเชยค่าเสียหายเกษตรกรยังมีความเชื่อว่าจะมีความล่าช้าอยู่มาก โดยเกษตรกรเปรียบเทียบเอากับเรื่องที่เกี่ยวข้อง คือการประกันชีวิต และการประกันภัยอื่นๆ ที่กว่าจะได้รับค่าเสียหายต้องใช้เวลาานาน เกษตรกรต้องการให้มีการชดเชยค่าเสียหายในเวลาที่สูงและรวดเร็ว เพราะสามารถนำเงินมาเพาะปลูกใหม่ได้ทันเวลา เรื่องการให้บริการของเจ้าหน้าที่ยังไม่ทั่วถึงและทันต่อเวลา เกษตรกรเสนอแนะว่าให้มีเจ้าหน้าที่ ให้บริการเกษตรกรอย่างเพียงพอและทันเวลาซึ่งจะทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความมั่นใจในโครงการนี้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การศึกษาข้อมูลของเกษตรกรผู้ปลูกฝ้ายในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลโดยทั่วไป เกี่ยวกับตัวเกษตรกร เช่นข้อมูลทางเพศ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร และอาชีพหลักของเกษตรกรเป็นต้น รวมทั้งยังทำการศึกษาข้อมูลทางทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยพืชผลปี พ.ศ. 2530 - 2534 โดยศึกษาทางด้านความต้องการของเกษตรกรที่มีต่อโครงการนี้ และความเข้าใจของเกษตรกรต่อโครงการประกันภัยพืชผลนี้

การศึกษานี้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการประกันภัยพืชผลนี้ ในด้านกลไกการทำงาน รายละเอียดของโครงการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และยังศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ การศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่ปลูกฝ้ายในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 ราย สรุปผลได้ดังนี้

สภาพทั่วไป

เกษตรกรในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ที่ทำการศึกษ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายถึงร้อยละ 76.00 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 24.00 อายุของเกษตรกรจะอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 โดยเฉลี่ย จะมีอายุประมาณ 32 ปี เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพในการปลูกฝ้าย และมีอาชีพเสริมอย่างอื่นอีก เช่น การปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยมากเกษตรกรทั้งหมดที่ทำการศึกษามี ประสบการณ์ในการปลูกฝ้ายมาก่อน มีเป็นส่วนน้อยที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการปลูกฝ้าย โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรจะมีประสบการณ์ในการปลูกฝ้าย ประมาณ 7 ปี ข้อมูลทางด้านระดับการศึกษาของเกษตรกร จะอยู่ในระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่คือมีถึงร้อยละ 78.00 ส่วนเกษตรกรที่มีระดับการศึกษาอยู่ในขั้นมัธยมศึกษาถึงอาชีวศึกษาตอนต้น ระดับการศึกษาในขั้นอนุปริญญา อุดมศึกษาหรือระดับที่สูงกว่าจากการศึกษาเกษตรกรที่มีการศึกษาอยู่ในระดับนี้ มีอยู่เป็นจำนวนน้อย สมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิกอยู่ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครอบครัว 4-6 คน ถึงร้อยละ 84.00 ส่วนจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัวส่วนใหญ่ก็จะมีจำนวน 4-6 คน ที่เป็นแรงงานในครอบครัว เพราะเกษตรกรเห็นว่าการทำงานเกษตรเป็นอาชีพหลักของตน เกษตรกรไม่นิยมหันไปประกอบอาชีพอื่น เมื่อตัวเกษตรกรจบการศึกษาในภาคบังคับแล้วส่วนมาก จะหันมาทำอาชีพทางการเกษตร ที่ครอบครัวประกอบอยู่

พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรแต่ละรายมีพื้นที่ในการทำการเกษตรครอบครัวละ 32.76 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองทั้งหมด ไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรที่เช่าจากผู้อื่น เกษตรกรได้จัดสรรพื้นที่ไปทำการเกษตรหลายชนิดต่างๆ กันไปตามแต่ความถนัดและประสบการณ์ของแต่ละคน โดยเฉลี่ยแล้วจะจัดสรรพื้นที่ไปทำการปลูกพืชไร่ครอบครัวละ 28.43 ไร่ ส่วนที่เหลือจะจัดสรรไปทำการเกษตรอย่างอื่น เช่น การปลูกข้าวโพด การปลูกมันสำปะหลัง

ข้อมูลการกู้เงินของเกษตรกร ส่วนใหญ่จะมีการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ มากถึงร้อยละ 76.00 และแหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรใช้บริการ คือ ธกส. หรือสหกรณ์การเกษตรมากถึงร้อยละ 44.74 ของเกษตรกรที่ได้มีการกู้ยืมเงิน ส่วนแหล่งเงินกู้อื่นๆ เกษตรกรใช้กันน้อยมาก เนื่องจากแหล่งเงินกู้จาก ธกส. หรือสหกรณ์การเกษตร เป็นแหล่งเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ และยังมีการแนะนำ เทคนิคที่ทันสมัยในการผลิต ที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกร จากเจ้าหน้าที่ ธกส. หรือสหกรณ์การเกษตรอีกด้วย จึงทำให้เกษตรกรเห็นประโยชน์ในส่วนนี้ จึงใช้บริการกันมากกว่าแหล่งเงินกู้อื่น

ทัศนคติของเกษตรกร

เกษตรกรร้อยละ 56.00 ไม่เคยทราบมาก่อนว่าเคยมีโครงการประกันภัยพืชผลนี้มาก่อนเพราะเกษตรกรเหล่านี้ ไม่เคยเป็นลูกค้าของ ธกส. จึงทำให้เกษตรกรกลุ่มนี้ ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโครงการประกันภัยพืชผลนี้ ทำให้เกษตรกรไม่รู้มาก่อนว่ามีโครงการนี้เกิดขึ้น ส่วนเกษตรกรที่เคยรู้ว่ามีโครงการประกันภัยพืชผลนี้ ส่วนมากจะรู้มาจากเจ้าหน้าที่ ธกส. ถึงร้อยละ 50.00 เพราะเกษตรกรใช้บริการของ ธกส. จึงทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย รวมทั้งเรื่องของโครงการประกันภัยพืชผลนี้ด้วย เกษตรกรร้อยละ 68.00 มีความเห็นว่าโครงการประกันภัยพืชผลนี้ มีประโยชน์ต่อตัวเกษตรกรเอง เนื่องจากเกษตรกรเคยประสบกับปัญหาความเสียหายของพืชผล จากศัตรูพืชและภัยธรรมชาติ เกษตรกรจึงคิดว่าถ้าเกิดความเสียหายกับพืชผลโดยที่ตัวเกษตรกรทำ ประกันภัยพืชผลไว้ก็จะทำให้ไม่ประสบกับการขาดทุน เพราะยังมีทุนที่ได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การชดใช้จากโครงการมาใช้ในการเพาะปลูกต่อไปได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ที่เห็นว่า โครงการ ประกันภัยพืชผลนี้มีประโยชน์ ให้ความเห็นว่า มีประโยชน์ในด้านช่วยลดความเสี่ยงในการเพาะ ปลูก มีมากถึงร้อยละ 73.53 จากส่วนของเกษตรกรที่เห็นประโยชน์ของโครงการนี้จำนวน 34 ตัวอย่าง เป็นเพราะการปลูกพืชของเกษตรกรส่วนมากจะประสบความเสียหาย ของผลผลิตฝ้าย อันเกิดจากศัตรูพืชมีถึงร้อยละ 62.07 จากจำนวนเกษตรกรที่เห็นว่าควรจะเข้าร่วม โครงการนี้จำนวน 29 ตัวอย่าง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 58.00 ของเกษตรกรทั้งหมดที่ทำการศึกษ

ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรร้อยละ 68.00 คิดว่าปัญหาในการเข้าร่วมโครงการของตัว เกษตรกร เกิดจากการที่ไม่มีเงินจ่ายค่า เบี้ยประกัน เพราะเกษตรกรถือว่าค่า ใช้จ่ายที่เป็นภาระแก่ตนเอง และไม่ก่อให้เกิดผลทางการผลิต อีกทั้งยังมีค่า ใช้จ่ายภายในครอบครัวและค่า ใช้จ่ายในการผลิตที่ เป็นภาระอยู่แล้ว ส่วนเกษตรกรที่ เห็นว่าการ เข้าร่วมโครงการนี้ไม่คุ้มกับเงินที่ เสีย ไปมีร้อยละ 32.00 เพราะเกษตรกรกลัวว่าจะ ได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า

อุปสรรคของโครงการประกันภัยพืชผล เกษตรกรมีความเห็นว่า เกิดจากการขาด เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในเรื่องของการประกันภัยพืชผล เป็นอุปสรรคสำคัญ หรือคิดเป็นร้อยละ 36.00 ส่วนอุปสรรคทางด้าน การไม่ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร การขาดเงินทุนในการ ดำเนินงานของโครงการ การขาดการประสานงานที่ดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นอุปสรรคที่มี ความสำคัญรองลงมาตามลำดับ โดยคิดเป็นร้อยละ 30.00 , 26.00 และ 8.00 ตามลำดับ

ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จ

ปัจจัยที่ เกษตรกรคิดว่าเป็นสิ่งส่งเสริมความสำเร็จของ โครงการที่สำคัญ คือการให้ คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ เป็นร้อยละ 46.00 ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่ เกษตรกรคิดว่า เป็นอุปสรรคของ โครงการประกันภัย คือการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในการให้คำแนะนำซึ่งจะทำให้ โครงการนี้ ไม่เป็นที่รู้จักของ เกษตรกร แต่ถ้ามี เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ เกษตรกรอย่าง เพียงพอ จะทำให้โครงการนี้เป็นที่ยอมรับจาก เกษตรกรอย่างรวดเร็ว เพราะเจ้าหน้าที่ที่ให้คำแนะนำแก่ เกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันภัยพืชผลนี้ จะเป็นผู้ประสานงานและให้ความรู้แก่ เกษตรกร รวมทั้งยังเป็นผู้ชักจูงให้ เกษตรกรหันมาสนใจโครงการประกันภัยพืชผล ได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา โครงการประกันภัยพืชผลนี้ และ โครงการประกันภัยพืชผลที่เคยมีมาในอดีตพบว่า มีข้อจำกัดมากดังนี้

1 จากข้อมูลสถิติที่ เชื้อถือ ได้ เพื่อใช้ในการวางแผนดำเนินงาน เช่น ข้อมูลความเสียหายของพืชผลต่างๆ ข้อมูลต้นทุนการผลิตและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2 เกษตรกร โดยส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการประกันภัยพืชผล ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะการให้ข่าวสารยังขาดประสิทธิภาพ เกษตรกรในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่มีความรู้ น้อย ไม่รู้เรื่องการประกันภัยและกิจกรรมการพัฒนาอื่นๆ แม้จะมีการดำเนินโครงการการยอมรับของเกษตรกรก็ยังไม่ดี

3 การถือครองที่ดินมีขนาดเล็กและกระจัดกระจายบริษัทผู้รับประกันต้อง เสียค่าใช้จ่ายสูง และเสียเวลาในการติดต่อกับ เจ้าของ ไร่จำนวนมากทำให้ค่า เบี้ยประกันอยู่ในอัตราที่สูง เช่นกัน

4 การประกันภัยพืชผลต้องใช้เงินทุนสูง เอกชนไม่กล้าเข้ามาดำเนินการเองตามลำพัง ในระยะเริ่มแรกรัฐบาลต้องให้การช่วยเหลือและสนับสนุน แต่เนื่องจากรัฐบาลของประเทศกำลังพัฒนาขาดแคลนเงินทุน โครงการประกันภัยพืชผลจึงมักถูกมองข้ามไป

5 ความสามารถในการจ่ายค่า เบี้ย ประกันของเกษตรกรมีจำกัดสถาบันประกันภัย จึงจำเป็นต้อง เรียกเก็บเบี้ยประกันในอัตราที่ต่ำ ทำให้รัฐบาลต้อง เข้ารับภาระทั้งต้นทุนบริหาร และการชดเชยความเสียหายแก่ เกษตรกรที่ได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติ ซึ่งเกินความสามารถที่รัฐบาลจะรับไว้ได้ เนื่องจากขาดแคลนเงินทุน

6 การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญงาน โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น

7 การประเมินและจ่ายค่าเสียหายล่าช้า เนื่องจากโครงการครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง ทำให้เกษตรกรได้รับเงินล่าช้า ไม่สามารถใช้เงินจำนวนนี้ปลูกพืชทดแทน เพื่อเสริมรายได้ที่ขาดไปให้ทันกับฤดูกาลผลิต

8 วิธีการประเมินความเสียหายและขั้นตอนการคาดคะเนผลผลิตไม่ชัดเจน เป็นการ กระบวนการมากกว่า

9 การประสานงานระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากมีหลายหน่วยงานที่ เข้าร่วมโครงการนี้ การประสานงานจึงมีความสำคัญมาก ถ้าขาดการประสานงานที่ดีโครงการก็จะไม่ สำเร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานประกันภัยพืชผล

การดำเนินโครงการประกันภัยพืชผล รัฐบาลจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทมากขึ้น การที่จะให้บริษัทเอกชนดำเนินการ จะมีข้อจำกัดในแง่ที่บริษัทไม่สามารถรับประกันในวงกว้างได้ และบริษัทก็ไม่สามารถดำเนินงานโดยไม่หวังผลกำไรในระยะยาวด้วย ในการดำเนินงานดังกล่าว มีประเด็นสำคัญที่ควรสนใจดังนี้คือ

1 การจัดทำโครงการจำเป็นต้องหาความต้องการของเกษตรกร เพื่อจะได้กำหนดรูปแบบของโครงการให้เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละประเทศ

2 จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนด้านนโยบายจากรัฐบาล และต้องได้รับความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้วย โดยรัฐบาลจะต้องเป็นผู้บุกเบิกงานด้านนี้ เพราะการประกันภัยพืชผลเป็นงานใหญ่ที่จะต้องใช้งบประมาณมากและต้นทุนค่อนข้างสูงในระยะแรกๆ หลังจากนั้นจึงปล่อยให้บริษัทเอกชนเข้ามาลงทุน

3 จำเป็นต้องมีการประสานงานกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน โดยรัฐบาลคอยเป็นผู้ประสานงาน เป็นผู้ริเริ่มเสนอความคิดของรูปแบบการประกันภัย และเป็นตัวเชื่อมติดต่อหรือชักจูงให้ เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันที่ เกี่ยวข้องกับการประกันภัยพืชผล

4 ควรพัฒนาสถาบันอิสระที่รับผิดชอบในการวางแผน ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยเฉพาะชั้น

5 พืชที่จะรับประกันภัยจะต้อง เป็นพืชที่ปลูกกันมากในพื้นที่ เป็นพืชเศรษฐกิจที่ลงทุนสูง รัฐบาลส่งเสริม มีการปลูกหลายฤดูกาล มีสถิติการเพาะปลูกมานาน และรู้ถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

6 จะต้องต้องมีข้อมูลทางสถิติที่จำเป็นอย่างเพียงพอ

7 ควรรับประกันเฉพาะภัยที่ กั้นความสามารถในการควบคุมของมนุษย์ โดยต้องเป็นภัยที่สามารถจำแนกความเสียหาย และขนาดความเสี่ยง ไม่สูงเกินไป

8 ในขั้นแรกควรรีให้มีการประกันภัยพืชผลในลักษณะแบบบังคับสำหรับพืชผลที่สำคัญๆ ก่อน ส่วนพืชประเภทอื่นๆ จะรับประกันในลักษณะสมัครใจ ซึ่งก็จำเป็นต้องกำหนดระเบียบและวิธีการขึ้นมาใช้กับประเภทของพืชผล โดยเฉพาะ

9 ควรกำหนดวงเงินประกันให้เหมาะสม ควรอยู่ในระดับ 50-70% ของผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรได้มีส่วนรับผิดชอบต่อการเสียหายบ้าง ซึ่งจะเป็นการบังคับเกษตรกรให้เกิดความระมัดระวังในการดูแลรักษาพืชผลของตนเองให้มากขึ้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10 จะต้องกำหนดเงื่อนไขของการประกันภัยให้ชัดเจน โดยเฉพาะวิธีการประเมิน ความเสียหายและการชดใช้ค่าเสียหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- ไกรยุทธ ธีรยาคินันท์ .2527. "เครื่องมือเศรษฐกิจสำหรับการเกษตรไทย". วารสารเศรษฐกิจศาสตร์ธรรมศาสตร์. (มี.ค. 2527): น. 119-158 .
- นำชัย เตชะรัตนวิโรจน์ .2530. "โครงการประกันภัยฝ้ายและถั่วเหลือง 2530-2534 ความพยายามอีกครั้งเพื่อเกษตรกรไทย". วารสารเศรษฐกิจปริทัศน์. (มี.ย. 2530)
: น. 1-9 .
- พงษ์บัณฑิต วิจารณ์ .2530. "มาคุยกันเรื่องประกันภัยพืชผลกันดีกว่า". วารสารเกษตรสัมพันธ์. (มี.ย. 2530) : น 16-18.
- มนัส กันธิรานนท์ . 2528 . "คุยกันเรื่องสินค้า" . นิตยสารธนาคาร . (มี.ค. 2528)
: น. 85-88 .
- อภิรดี ยิ้มละมัย. 2532. "การประกันภัยพืชผล แนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเกษตร". วารสารธ.ก.ส. . (เม.ย.-ก.ย. 2532) . น. 16-25 .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันภัยพืชผล

ในเขตอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2530-2534

กรุณาทำเครื่องหมาย(X) หน้าข้อที่ต้องการ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1 เพศ

 ชาย หญิง

2 ช่วงอายุ

 ต่ำกว่า 20 ปี 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี มากกว่า 60 ปีขึ้นไป

3 จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมผู้ให้สัมภาษณ์)

 1-3 คน 4-6 คน 7-9 คน 10 คนขึ้นไป

4 จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครอบครัว (รวมผู้ให้สัมภาษณ์)

 1-3 คน 4-6 คน 7-9 คน 10 คนขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5 ระดับการศึกษา

- () ไม่ได้เรียนหนังสือ
 () ประถมศึกษา
 () มัธยมศึกษา หรือ อาชีวศึกษาตอนต้น
 () อนุปริญญา หรือ อาชีวศึกษาตอนปลาย
 () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี

6 อาชีพหลัก

- () บล็อกฟ้าย
 () เลี้ยงสัตว์
 () รับจ้าง
 () รับราชการ
 () ค้าขาย
 () อื่น ๆ ระบุ.....

7 พื้นที่ทำการเกษตร.....ไร่

พื้นที่เป็นของตนเอง.....ไร่

พื้นที่เช่าคนอื่น.....ไร่

พื้นที่ใช้ในการปลูกฝ้าย.....ไร่

8 ท่านมีประสบการณ์ในการปลูกฝ้ายหรือไม่

- () มี ระยะเวลา.....ปี
 () ไม่มี

9 ในช่วงปี 2530-2533 ท่านได้กู้เงินจากแหล่งต่างๆ หรือไม่

- () ไม่ได้กู้
 () กู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10 ถ้าท่านถูก ฎีกาจากที่ไหน

- () ญาติพี่น้อง
- () เพื่อน
- () พ่อค้า
- () ธ.ก.ส.หรือสหกรณ์
- () ธนาคารพาณิชย์
- () อื่นๆ ระบุ.....

หมวดที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของเกษตรกร

1 ท่านเคยทราบว่ามีโครงการประกันภัยพืชผลมาก่อนหรือไม่

- () ทราบ
- () ไม่ทราบ

2 ถ้าท่านทราบท่านทราบจากที่ไหน

- () เพื่อนเกษตรกร
- () เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ
- () เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส.
- () เจ้าหน้าที่สหกรณ์การเกษตร
- () เอกสาร
- () อื่นๆ ระบุ.....

3 ท่านคิดว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อท่านหรือไม่

- () มี
- () ไม่มี

4 ถ้าท่านคิดว่ามีประโยชน์ ท่านคิดว่ามีประโยชน์ต่อท่านในด้านใด

- () ช่วยลดความเสี่ยงในการเพาะปลูกฝ้าย
- () ช่วยเป็นหลักประกันในด้านรายได้ และเงินทุน
- () อื่น ๆ ระบุ.....

5 ถ้ามีโครงการประกันพืชผลเกิดขึ้นท่านคิดว่าจะเข้าร่วมในโครงการหรือไม่

- () เข้าร่วม
- () ไม่เข้าร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6 ถ้าท่านเข้าร่วมโครงการ ท่านเข้าร่วมเพราะเหตุใด

- () เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายพืชผลอันเกิดจากศัตรูพืช
- () เพื่อลดความเสี่ยงความเสียหายพืชผลอันเกิดจากจากภัยธรรมชาติ
- () ราคาผลผลิตฝ้ายไม่แน่นอน
- () ค่าใช้จ่ายในการผลิตสูง
- () อื่น ๆ ระบุ.....

7 เมื่อท่านเข้าร่วมโครงการ ท่านคิดว่าอาจจะเกิดปัญหาอะไร

- () ไม่มีเงินจ่ายค่าเบี้ยประกัน
- () กลัวว่าโครงการนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จ
- () กลัวว่าได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มกับเงินที่เสียไป
- () เจ้าหน้าที่ไม่ให้ความร่วมมือ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

8 ท่านคิดว่าสิ่งใดที่จะช่วยส่งเสริมให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จ

- () การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่อย่างเพียงพอ
- () เคยได้รับผลประโยชน์จากโครงการประกันภัยพืชผลในอดีตมาก่อน
- () การได้รับข่าวสารข้อมูลอย่างเพียงพอ
- () หน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นหน่วยงานที่เชื่อถือได้
- () อื่น ๆ ระบุ.....

9 ท่านคิดว่าโครงการนี้จะประสบอุปสรรคอะไร

- () ขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการนี้
- () ขาดเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ
- () ขาดเงินทุนในการดำเนินงาน
- () ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร
- () ขาดการประสานงานที่ดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- () อื่น ๆ ระบุ.....

10 ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการประกันภัยพืชผลนี้อย่างไร

.....

.....

.....

